

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **J. Z.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha, v řízení o námitce podjatosti žalobkyně vznesené v řízení vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích pod sp. zn. 52 Cad 64/2008,

t a k t o :

Námitka podjatosti ze dne 3. 12. 2008 **s e o d m í t á.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 25. 4. 2006 se žalobkyně domáhala, aby Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) zrušil rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 3. 2006, č. X. Rozsudkem krajského soudu ze dne 3. 10. 2006, č. j. 54 Cad 43/2006 – 23, byla její žaloba zamítnuta, nicméně na základě včas podané kasační stížnosti byl uvedený rozsudek zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2008, č. j. 6 Ads 31/2007 – 69, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

V dalším řízení krajský soud z důvodu platné změny rozvrhu práce poučil účastníky řízení o tom, že věc bude rozhodnuta samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem a účastníci řízení mají právo namítnout jeho podjatost, případně podjatost jiné soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, a to do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděli. Dále pak byli účastníci poučeni o skutečnosti, že námitka musí být zdůvodněna včetně uvedení konkrétních skutečností, z nichž je dovozována s tím, že k později uplatněným námitkám nebude přihlíženo (č. l. 78 spisu).

Na uvedené poučení reagovala žalobkyně (dále též „navrhovatelka“) podáním ze dne 3. 12. 2008, které bylo doručeno krajskému soudu dne 8. 12. 2008, v němž žádala o ustanovení zástupce z řad advokátů a současně uplatnila následující námitku:

„Dovolují si také pochybovat o nynější nestrannosti tohoto soudu, kterému byl zrušen rozsudek.“

Věc byla v souladu s § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozd. předpisů (dále jen „s. ř. s.“), postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí. Pro řízení o námitce podjatosti jí byla přidělena sp. zn. Nao 10/2009.

K námitce podjatosti se dne 10. 2. 2009 vyjádřil samosoudce krajského soudu JUDr. Jan Dvořák, s tím, že se necítí být ve shora specifikované věci podjatým.

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že je podána opožděně.

Rozhodnutí o vyloučení soudce představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

Podle ustanovení § 8 odst. 5 s. ř. s. může účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce a to do jednoho týdne ode dne, kdy se o důvodu podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.

Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval otázkou, zda byla námitka podjatosti uplatněna v souladu s § 8 odst. 5 s. ř. s., tj. jednoho týdne ode dne, kdy se o důvodu podjatosti dozvěděla. Stěžovatelka spatřovala důvod podjatosti ve skutečnosti, že v dané věci byl rozsudek krajského soudu Nejvyšším správním soudem zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení. O skutečnosti zakládající důvod podjatosti se stěžovatelka dozvěděla dne 3. 11. 2008, kdy jí byl zrušující rozsudek doručen. Lhůtu pro uplatnění práva vznést námitku podjatosti je však nutno odvíjet od poučení krajského soudu ze dne 22. 10. 2008 (č. l. 78 spisu) o tom, že na základě změny rozvrhu práce krajského soudu bude věc rozhodnuta samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem. Poučení bylo navrhovatelce doručeno v pátek 21. 11. 2008.

Dle ustanovení § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí dle ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s. uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

V daném případě byl tedy dnem určujícím počátek běhu týdenní lhůty pro podání námitky podjatosti pátek 21. 11. 2008. Konec lhůty pro podání námitky podjatosti dle odst. 2 téhož ustanovení pak v návaznosti na výše uvedené připadl na den, který se svým pojmenováním shodoval s dnem určujícím počátek běhu lhůty, tedy na pátek 28. 11. 2008. V průběhu výše uvedené lhůty však navrhovatelka námitku podjatosti neuplatnila. Navrhovatelka námitku podjatosti podala prostřednictvím pošty až dne 5. 12. 2008 (č. l. 93a spisu).

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud odmítl návrh navrhovatelky vztahující se k podjatosti samosoudce JUDr. Jana Dvořáka, a tedy vyloučení z projednání a rozhodnutí právní věci účastníků, jako opožděně podaný [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. dubna 2009

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu